

SMERNICE

SMERNICA RADY 2009/162/EÚ

z 22. decembra 2009,

ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 113,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty ⁽³⁾ by sa mala zmeniť a doplniť, aby sa do nej mohli zapracovať rôzne zmeny a doplnenia, a to hlavne technickej povahy.

(2) Pokiaľ ide o ustanovenia o dovoze a mieste zdanenia dodávok plynu a elektriny, z doslovného znenia textu smernice 2006/112/ES vyplýva, že osobitná úprava zavedená na základe smernice Rady 2003/92/ES zo 7. októbra 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 77/388/EHS v súvislosti s pravidlami o mieste dodávok plynu a elektriny ⁽⁴⁾, sa neuplatňuje na dovoz ani dodávky plynu dopravným prostredníctvom plynovodov, ktoré nepatria do distribučnej sústavy,

a predovšetkým sa neuplatňuje na plynovody prepravnej sústavy, prostredníctvom ktorých sa ale uskutočňujú početné cezhraničné transakcie plynovodmi. Účelom smernice 2003/92/ES však bolo zaviesť uplatňovanie osobitnej úpravy aj na tieto cezhraničné transakcie. V záujme dosiahnutia súladu medzi cieľom a znením textu je preto potrebné spresniť, že táto osobitná úprava sa uplatňuje na dovoz a dodávky plynu prostredníctvom akejkoľvek sústavy zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Spoločenstva, alebo akejkoľvek siete, ktorá je k takejto sústave pripojená.

(3) Plyn dovážaný prostredníctvom plavidiel je z hľadiska svojich vlastností identický s plynom dovážaným prostredníctvom plynovodov a po spätnom splynovaní je určený na dopravu prostredníctvom plynovodov. Aby sa teda zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie, malo by sa oslobodenie od dane uplatňovať na dovoz zemného plynu prostredníctvom plavidiel, keď sa tento zemný plyn privádza do sústavy zemného plynu alebo ťažobnej siete.

(4) Do prevádzky už boli uvedené prvé cezhraničné teplárenské a chladiarenské siete. Problematika dodávky a dovozu tepla alebo chladu je rovnaká ako problematika dodávky a dovozu plynu alebo elektriny. Podľa súčasných pravidiel sa DPH zo zemného plynu a elektriny vyrubuje na mieste, kde ich spotrebiteľ skutočne spotrebúva, čím sa zabráňuje narušeniu hospodárskej súťaže medzi členskými štátmi. Z tohto dôvodu by sa tá istá úprava, ktorá sa vzťahuje na zemný plyn a elektrinu, mala tiež vzťahovať na teplo a chlad.

(5) Pokiaľ ide o miesto, kde sa vyrubuje DPH zo služieb, z doslovného znenia textu smernice 2006/112/ES vyplýva, že osobitná úprava zavedená na základe smernice 2003/92/ES sa uplatňuje iba na poskytovanie prístupu k distribučným sústavám zemného plynu a elektriny, a teda sa nevzťahuje na poskytovanie služieb rovnakej povahy súvisiacich s prepravnou sústavou alebo dokonca s ťažobnou sieťou. Cieľom smernice 2003/92/ES však bolo zaviesť uplatňovanie osobitnej úpravy aj na tieto služby. V záujme dosiahnutia súladu medzi cieľom a znením textu je preto potrebné spresniť, že táto osobitná úprava sa uplatňuje na všetky služby súvisiace s poskytovaním prístupu ku všetkým sústavám alebo sieťam zemného plynu a elektriny, ako aj k teplárenským a chladiarenským sieťam.

⁽¹⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 8. júla 2008 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a stanovisko Európskeho parlamentu z 24. novembra 2009 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 204, 9.8.2008, s. 119.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 260, 11.10.2003, s. 8.

- (6) Skúsenosti získané z nedávneho zavádzania postupu platného v súčasnosti, na základe ktorých má Komisia rozhodnúť, či existuje riziko narušenia hospodárskej súťaže v dôsledku uplatňovania zníženej sadzby DPH na zemný plyn, elektrinu a ústredné kúrenie, ukázali, že tento postup je zastaraný a nadbytočný. Pravidlami, ktorými sa určuje miesto zdanenia, sa zabezpečuje, aby sa DPH vyrubovala na mieste, kde spotrebiteľ skutočne spotrebúva zemný plyn, elektrinu, teplo a chlad, čím sa zabráňuje akémukoľvek narušeniu hospodárskej súťaže medzi členskými štátmi. Je však dôležité ešte zabezpečiť, aby Komisia a ostatné členské štáty boli náležite informované, keď niektorý členský štát zavedie v tomto tak citlivom odvetví zníženie sadzby. Z tohto dôvodu je potrebná predchádzajúca konzultácia s Výborom pre DPH.
- (7) Protokol z 8. apríla 1965 o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev ako právny základ pre oslobodenie od dane formou odpustenia alebo vrátenia nepriamych daní, ktoré je priznané Spoločenstvám a niektorým agentúram Spoločenstva a iným orgánom Spoločenstva v súvislosti s určitými nákupmi uskutočnenými na ich úradné účely, je špecifický a mal by sa odlíšiť od právneho základu pre oslobodenie od DPH v súvislosti s určitými transakciami, z ktorých majú prospech medzinárodné organizácie vo všeobecnosti. Je preto vhodné znenie smernice 2006/112/ES viac spresniť a zahrnúť do nej osobitnú výnimku, ktorá sa môže vykonávať prostredníctvom vrátenia dane; týmto by sa okrem iného vyhlo niektorým ťažkostiam, ktoré by mohli vzniknúť pri uplatňovaní oslobodenia od dane na subjekty založené Spoločenstvami, predovšetkým na niektoré spoločné podniky založené podľa článku 187 zmluvy.
- (8) Bulharsko a Rumunsko boli v súvislosti so svojím prístupom oprávnené poskytovať oslobodenie od dane malým podnikom a naďalej oslobodzovať od dane medzinárodnú prepravu osôb. V záujme prehľadnosti a konzistentnosti by sa tieto oslobodenia od dane mali zahrnúť do znenia smernice 2006/112/ES.
- (9) Pokiaľ ide o právo na odpočet dane, uplatňuje sa základné pravidlo, že toto právo vzniká len v prípade, ak zdaniteľná osoba používa tovary a služby na účely svojej podnikateľskej činnosti.
- (10) Toto pravidlo by sa malo spresniť a sprísniť, pokiaľ ide o dodanie nehnuteľného majetku a súvisiace výdavky, s cieľom zabezpečiť, aby sa so zdaniteľnými osobami zaobchádzalo rovnakým spôsobom, keď sa nehnuteľný tovar, ktorý používajú v rámci svojej podnikateľskej činnosti, nepoužíva výlučne na účely súvisiace s touto činnosťou.
- (11) Nehnuteľný majetok a súvisiace výdavky predstavujú vzhľadom na hodnotu a ekonomickú životnosť takéhoto majetku, ako aj skutočnosť, že zmiešané použitie tohto typu majetku je bežnou praxou, najvýznamnejšie prípady, pri ktorých je potrebné spresnenie a posilnenie tohto pravidla, ale táto potreba vzniká aj v súvislosti s hnutelným tovarom, ktorý má trvalý charakter, aj keď v tomto prípade je to v menej významnej a menej jednotnej miere. V súlade so zásadou subsidiarity by sa členským štátom v prípade potreby mali poskytnúť prostriedky na to, aby mohli prijať rovnaké opatrenia v súvislosti s hnutelným tovarom, ktorý je súčasťou majetku podniku.
- (12) S cieľom zabezpečiť zdaniteľným osobám spravodlivý systém odpočítania dane v kontexte nových pravidiel by sa mal ustanoviť systém úpravy v súlade s ďalšími pravidlami úpravy odpočítania dane tak, aby zohľadnil zmeny v používaní tohto dotknutého majetku na podnikateľskú a nepodnikateľskú činnosť.
- (13) Smernica 2006/112/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,
- PRIJALA TÚTO SMERNICU:
- Článok 1
- Smernica 2006/112/ES sa týmto mení a dopĺňa takto:
1. V článku 2 sa odsek 3 nahrádza takto:
- „3. ‚Výrobky podliehajúce spotrebnej dani‘ sú energetické výrobky, alkohol a alkoholické nápoje a tabakové výrobky, ako sú definované platnými právnymi predpismi Spoločenstva, s výnimkou plynu dodávaného prostredníctvom sústavy zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Spoločenstva, alebo akejkolvek siete, ktorá je k takejto sústave pripojená.“
2. V článku 13 sa odsek 2 nahrádza takto:
- „2. Členské štáty môžu považovať činnosti, ktoré sú oslobodené od dane podľa článkov 132, 135, 136 a 371, článkov 374 až 377, článku 378 ods. 2, článku 379 ods. 2 alebo článkov 380 až 390b a ktoré vykonávajú subjekty spravované verejným právom, za činnosti, ktorých sa zúčastňujú ako orgány verejnej moci.“
3. V článku 15 sa odsek 1 nahrádza takto:
- „1. Elektrina, plyn, teplo alebo chlad a podobne sa považujú za hmotný majetok.“

4. V článku 17 ods. 2 sa písmeno d) nahrádza takto:

„d) dodanie plynu prostredníctvom sústavy zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Spoločenstva, alebo siete, ktorá je k tejto sústave pripojená, dodanie elektriny alebo dodanie tepla alebo chladu prostredníctvom teplárenských alebo chladiarenských sietí v súlade s podmienkami stanovenými v článkoch 38 a 39;“.

5. V hlave V kapitole 1 sa oddiel 4 nahrádza takto:

„Oddiel 4

Dodávky plynu prostredníctvom sústavy zemného plynu, dodávky elektriny a tepla alebo chladu prostredníctvom teplárenských a chladiarenských sietí

Článok 38

1. V prípade dodávok plynu prostredníctvom sústavy zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Spoločenstva, alebo akejkoľvek siete, ktorá je k takejto sústave pripojená, dodávok elektriny alebo dodávok tepla alebo chladu prostredníctvom teplárenských alebo chladiarenských sietí zdaniteľnému obchodníkovi sa za miesto dodania považuje miesto, kde má zdaniteľný obchodník zriadené sídlo svojej ekonomickej činnosti alebo stálu prevádzkareň, pre ktoré sa tento tovar dodáva, alebo ak takéto sídlo ekonomickej činnosti alebo stála prevádzkareň neexistujú, miesto, kde má trvalé bydlisko alebo kde sa obvykle zdržiava.

2. Na účely odseku 1 je ‚zdaniteľný obchodník‘ taká zdaniteľná osoba, ktorej hlavnou činnosťou, čo sa týka nákupu plynu, elektriny, tepla alebo chladu, je opätovný predaj týchto komodít a ktorej vlastná spotreba týchto výrobkov je zanedbateľná.

Článok 39

V prípade dodávok plynu prostredníctvom sústavy zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Spoločenstva, alebo akejkoľvek siete, ktorá je k takejto sústave pripojená, dodávok elektriny alebo dodávok tepla alebo chladu prostredníctvom teplárenských alebo chladiarenských sietí, na ktoré sa nevzťahuje článok 38, sa za miesto dodania považuje miesto, kde spotrebiteľ tovar skutočne používa a spotrebúva.

Ak spotrebiteľ v skutočnosti nespotrebuje celý alebo čiastočný objem plynu, elektriny alebo tepla alebo chladu,

tento nespotrebovaný tovar sa považuje za použitý a spotrebovaný v mieste, kde má spotrebiteľ zriadené sídlo svojej ekonomickej činnosti alebo stálu prevádzkareň, pre ktoré sa tento tovar dodáva. Ak takéto sídlo ekonomickej činnosti alebo stála prevádzkareň neexistujú, tovar sa považuje za použitý a spotrebovaný v mieste, kde má spotrebiteľ trvalé bydlisko alebo kde sa obvykle zdržiava.“

6. V článku 59 sa písmeno h) ustanovené smernicou 2008/8/ES z 12. februára 2008, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o miesto poskytovania služieb ⁽¹⁾, nahrádza takto:

„h) poskytovanie prístupu k sústave zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Spoločenstva, alebo k akejkoľvek sieti, ktorá je k takejto sústave pripojená, k elektrizačnej sústave alebo teplárenským alebo chladiarenským sieťam alebo preprava alebo distribúcia prostredníctvom týchto sústav alebo sietí a poskytovanie ďalších priamo súvisiacich služieb;“.

7. V článku 80 ods. 1 písm. b) sa slová „článkov 380 až 390“ nahrádzajú slovami „článkov 380 až 390b“.

8. Článok 102 sa nahrádza takto:

„Článok 102

Po konzultácii s Výborom pre DPH môže každý členský štát uplatniť zníženú sadzbu na dodávky zemného plynu, elektriny alebo na ústredné kúrenie.“

9. V článku 136 písm. a) sa slová „článkov 380 až 390“ nahrádzajú slovami „článkov 380 až 390b“.

10. Článok 143 sa mení a dopĺňa takto:

a) za písmenom f) sa dopĺňa toto písmeno:

„fa) dovoz tovaru Európskym spoločenstvom, Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu, Európskou centrálnou bankou alebo Európskou investičnou bankou, alebo orgánmi zriadenými Spoločenstvami, na ktoré sa vzťahuje Protokol z 8. apríla 1965 o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev, v rozsahu a za podmienok vymedzených v uvedenom protokole a dohodách na jeho vykonávanie alebo v dohodách o sídle, a predovšetkým pokiaľ nespôsobuje narušenie hospodárskej súťaže;“

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 44, 20.2.2008, s. 11.

b) písmeno g) sa nahrádza takto:

„g) dovoz tovaru inými medzinárodnými organizáciami ako organizáciami uvedenými v písmene fa), ktoré sú ako také uznané orgánmi verejnej moci hostiteľského členského štátu alebo členmi takýchto organizácií, v rozsahu a za podmienok vymedzených medzinárodnými dohovormi o založení týchto organizácií alebo dohodami o sídle;“

c) písmeno l) sa nahrádza takto:

„l) dovoz plynu prostredníctvom sústavy zemného plynu alebo akejkoľvek siete, ktorá je k takejto sústave pripojená, alebo privádzaného z plavidla určeného na dopravu plynu do sústavy zemného plynu alebo ťažobnej siete, ako aj dovoz elektriny alebo tepla alebo chladu prostredníctvom teplárenských alebo chladiarenských sietí;“

11. V článku 151 sa odsek 1 mení a dopĺňa takto:

a) za písmenom a) sa dopĺňa toto písmeno:

„aa) dodanie tovaru a poskytovanie služieb Európskemu spoločenstvu, Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu, Európskej centrálnej banke alebo Európskej investičnej banke, alebo orgánom zriadeným Spoločenstvami, na ktoré sa vzťahuje Protokol z 8. apríla 1965 o výsadách a imunitách Európskych spoločenstiev, v rozsahu a za podmienok vymedzených v uvedenom protokole a dohodách na jeho vykonávanie alebo v dohodách o sídle, a predovšetkým pokiaľ nespôsobuje narušenie hospodárskej súťaže;“

b) písmeno b) sa nahrádza takto:

„b) dodanie tovaru a poskytovanie služieb iným medzinárodným organizáciám ako organizáciám uvedeným v písmene aa), ktoré sú ako také uznané orgánmi verejnej moci hostiteľského členského štátu alebo členmi takýchto organizácií v rozsahu a za podmienok vymedzených medzinárodnými dohovormi o založení týchto organizácií alebo dohodami o sídle;“

12. V hlave X kapitole 1 sa vkladá tento článok:

„Článok 168a

1. V prípade nehnuteľného majetku, ktorý je súčasťou majetku podniku zdaniteľnej osoby a používa sa ako

účely podnikateľskej činnosti zdaniteľnej osoby, tak aj na osobnú spotrebu tejto zdaniteľnej osoby alebo na osobnú spotrebu jej zamestnancov, alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely jej podnikania, je DPH z výdavkov súvisiacich s týmto majetkom odpočítateľná v súlade so zásadami uvedenými v článkoch 167, 168, 169 a 173 len do tej miery, v akej sa tento majetok používa na účely podnikateľskej činnosti zdaniteľnej osoby.

Odchyľne od článku 26 sa zmeny v miere používania nehnuteľného majetku uvedenej v prvom pododseku zohľadňujú v súlade so zásadami ustanovenými v článkoch 184 až 192 podľa ich uplatňovania v príslušnom členskom štáte.

2. Členské štáty môžu uplatňovať odsek 1 aj vo vzťahu k DPH z výdavkov súvisiacich s iným tovarom, ktorý je súčasťou majetku podniku, podľa svojich kritérií.“

13. V článku 221 ods. 2 sa slová „články 380 až 390“ nahrádzajú slovami „články 380 až 390b“.

14. V článku 287 sa dopĺňajú tieto body:

„17. Bulharsko: 25 600 EUR;

18. Rumunsko: 35 000 EUR.“

15. V hlave XIII kapitole 1 sa v oddiele 2 vkladajú tieto články:

„Článok 390a

Bulharsko môže v súlade s podmienkami, ktoré sa v tomto členskom štáte uplatňovali k dátumu jeho pristúpenia, naďalej oslobodzovať od dane medzinárodnú prepravu osôb uvedenú v prílohe X časti B bode 10, pokiaľ sa rovnaké oslobodenie od dane uplatňuje v jednom z členských štátov, ktoré boli členmi Spoločenstva k 31. decembru 2006.

Článok 390b

Rumunsko môže v súlade s podmienkami, ktoré sa v tomto členskom štáte uplatňovali k dátumu jeho pristúpenia, naďalej oslobodzovať od dane medzinárodnú prepravu osôb uvedenú v prílohe X časti B bode 10, pokiaľ sa rovnaké oslobodenie od dane uplatňuje v jednom z členských štátov, ktoré boli členmi Spoločenstva k 31. decembru 2006.“

16. V článku 391 sa slová „v článkoch 380 až 390“ nahrádzajú slovami „v článkoch 380 až 390b“.

17. V prílohe X sa názov nahrádza takto:

**„ZOZNAM TRANSAKCIÍ, NA KTORÉ SA VZŤAHUJÚ
VÝNIMKY UVEDENÉ V ČLÁNKOCH 370 A 371 A V ČLÁN-
KOCH 375 AŽ 390b“.**

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou s účinnosťou od 1. januára 2011. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 22. decembra 2009

Za Radu

predseda

A. CARLGREN